

خونین ترین نبرد تاریخ

۱۷ فروردین ۱۳۹۴ ساعت ۱۸:۳۲

نبرد استالینگراد (تابستان ۱۹۴۲ - ۲ فوریه ۱۹۴۳)، یکی از مهلک ترین و سرنوشت سازترین نبردهای جنگ جهانی دوم و تمام تاریخ بشر بود.

در این نبرد ارتش آلمان نازی و متحدان آن به منظور فتح شهر استالینگراد (ولگاگراد کنونی)، به آن یورش بردند که پس از چندین ماه درگیری خونین، در سوم فوریه ۱۹۴۳ آلمانها شکست خورده و این شهر توسط ژنرال روکوسوفسکی آزاد گردید و فیلد مارشال «فون پاولوس» (Paulus Von) به اتفاق ۲۵۰۰ افسر عالی رتبه که ۲۴ نفر از آنها را ژنرالها تشکیل می دادند، تسلیم ارتش شوروی شدند. خشونت این درگیری از تمامی منازعات جنگ جهانی اول بیشتر بود و هنگام جنگ، شهر به کشتارگاهی عظیم تبدیل گشت.

استالینگراد یکی از شهرهای اصلی صنعتی شوروی و نزدیک به ساحل رود ولگا بود که در آن کارخانه های بزرگ ساخت جنگ افزار و تراکتور وجود داشت. فتح این شهر برای آدولف هیتلر، امتیاز بزرگی به حساب می آمد و موجب گسستن مسیرهای حمل و نقل شوروی در جنوب روسیه از طریق رود ولگا می شد.

در اواخر ماه اوت ۱۹۴۲، ارتش چهارم زرهی لشکر زرهی آلمان از جانب شمال شرق و همزمان ارتش ششم به فرماندهی فون پاولوس، به همراه تانکها و ۳۳۰۰۰۰ نفر از بهترین قوای ارتش آلمان، از سمت شرق به شهر حمله کردند، در ۲۳ اوت، هواپیماهای لوفت وافه (نیروی هوایی آلمان)، بارانی از بمبهای آتش زا بر شهر فرو ریختند که بیشتر بناهای چوبی شهر را به خاکستر تبدیل نمود. گردان شصت و دوم شوروی به فرماندهی ژنرال واسیلی چویکوف، سرسختانه برای دفاع از شهر مقاومت کردند و در خیابانها و خانه به خانه با آلمانیها جنگیدند. شهر به جهنم سوزانی از دود و آتش تبدیل شد و در هر لحظه صدها گلوله توپ و خمپاره و بمب در گوشه و کنار آن منفجر می شد.

بحرانی ترین زمان برای روسها در اواسط ماه اکتبر بود که نیروهای آلمان، آنها را تا نزدیکی رود ولگا به عقب راندند. نیروهای شوروی با استفاده از کرجیها و قایقها از طرف دیگر ساحل این رود، مهمات تهیه می کردند که این گذرگاهها در آن هنگام توسط نیروهای آلمان به رگبار بسته شدند.

با این وجود آلمانها، به خاطر تلفات زیاد، فرسودگی و فرا رسیدن سرمای طاقت فرسا، از ادامه جنگ دلسرد شده بودند. علی‌رغم تضمین فرمانده لوفت‌وافه، هرمان گورینگ، هواپیماهای باربری قادر نبودند تا سیصد تن مهماتی که آلمانها روزانه به آن احتیاج داشتند، را به آنان برسانند و تانک‌هایشان در جنگ‌های پیوسته خیابانی کاری از پیش نمی‌بردند. نبرد استالینگراد به دلیل پافشاری طرفین برای پیروزی مبدل به پیکار خونینی شد که در آن آلمان‌ها اجازه عقب نشینی نداشتند.

در نوزدهم ماه نوامبر، نیروهای شوروی با طرح ژنرال ژوکوف، یک ضد حمله گازانبری (دوجانبه) بزرگ را از دو سمت شمال و جنوب شهر علیه قوای آلمان، به اجرا گذاشتند و به زودی پاولوس و نیروهایش در محاصره قرار گرفتند. فون پاولوس که مهمات بسیار کمی برای مبارزه با شوروی‌ها داشت و خود را در معرض نابودی میدید، از هیتلر درخواست کرد تا با عقب نشینی ارتش ششم و ملحق شدن آنان به نیروهای اصلی در غرب موافقت کند اما هیتلر با جواب: «نه عقب نشینی کن و نه تسلیم شو»، به آنها فرمان داد تا آخرین نفس بجنگند.

پاولوس با سرپیچی از فرمان هیتلر، در ۳۱ ژانویه ۱۹۴۳ خود را تسلیم نمود. ۹۱۰۰۰۰ مرد یخ‌زده و گرسنه آنچه بود که از ارتش زرهی عظیم چهارم و ششم آلمان باقی ماند که همگی به همراه ۲۴ ژنرال آلمانی به اسارت گرفته شدند. ۲۵۰۰۰۰۰ جسد متعلق به آلمانها و رومانیایی‌ها توسط نیروهای شوروی، در داخل و حومه شهر پیدا شد. کل تلفات نیروهای محور (آلمان، ایتالیا، رومانی و مجارستان) چیزی حدود ۸۰۰۰۰۰۰ نفر تخمین زده شده‌است. تاریخ‌نگاران رسمی ارتش روسیه، برآورد می‌کنند که ۱۱۰۰۰۰۰۰ تن از سربازان شوروی برای دفاع از شهر جان باخته یا مجروح و مفقود شده‌اند و رقم نیروهای مردمی و غیر نظامی کشته شده در نبرد حدود ۴۰۰۰۰۰ نفر تخمین زده شده است.

در نتیجه شکست در این نبرد، گارد آلمان در شرق کاملاً باز شد و این کشور ۳۰ درصد نیروهای خود را از دست داد و در سرایشی اضمحلال قرار گرفت.

در نوامبر سال ۱۹۴۳ در کنفرانس تهران، وینستون چرچیل نخست‌وزیر بریتانیا، شمشیری ساخته شده در کشورش با نام «شمشیر استالینگراد» را به استالین اهدا نمود که بر تیغه آن این کلمات حک شده بود: «به شهروندان استالینگراد با قلبهای پولادینشان، هدیه‌ای از شاه جورج ششم، به‌عنوان نشان تکریم مردم بریتانیا.»

ارتش سرخ با پیروزی در این نبرد، راه رسیدن به قدرت جهانی را برای شوروی هموار ساخت. موقعیت برتر شوروی، به مثابه طرف تعیین کننده در مذاکرات، در کنفرانس یالتا در فوریه ۱۹۴۵، ناشی از موقعیت آن در تناسب قوای نظامی جنگ جهانی بود.

پیامهای آدولف هیتلر و سران نازی برای سربازان نبرد استالینگراد

نخست از اولتیماتوم روسها (از طرف ژنرال روکوسوفسکی) به نیروهای آلمانی ارتش ششم در محاصره شروع می کنیم. این پیام اولتیماتوم در بامداد روز هشتم ژانویه ۱۹۴۳ برای پاولوس ارسال گردید که به پاولوس خاطر نشان می ساخت که ارتش او به محاصره افتاده است و قادر نیست نجات یابد و یا آنکه از راه هوا به آن اسلحه و مهمات رسد میگفت:

“وضع سربازان شما یاس آور است. آنان از گرسنگی و بیماری و سرما رنج می برند. زمستان بیرحم روسیه هنوز به درستی آغاز نشده است. یخ بندانهای سخت، بادهای سرد و توفانهای برف هنوز در پیش است. سربازان شما لباس زمستانی ندارند و شرایط حیات ایشان از نظر بهداشت وحشت انگیز است... وضع شما نومید کننده و مقاومت بیشتر نابخردانه است. از این رو به منظور اجتناب از خونریزی بی ثمر، پیشنهاد می کنم شرایط ذیل را برای تسلیم شدن بپذیرید...”

روسها برای پاسخ ۲۴ ساعت وقت به پاولوس و ارتش ششم دادند. پاولوس بی درنگ پیام را با بی سیم به آدولف هیتلر مخابره کرد که بلافاصله درخواست وی از جانب فرمانده کل رد شد.

روزها مجددا در روز ۲۴ ام ژانویه پیشنهاد تسلیم به پاولوس دادند که پاولوس مجددا بی درنگ این پیام را برای آدولف هیتلر ارسال کرد:

“سربازان مهمات و غذا ندارند... فرماندهی ثمربخش دیگر امکان پذیر نیست... هجده هزار نفر زخمی شده اند بی آنکه هیچ گونه وسیله معالجه و تن پوش و دارو داشته باشند. دفاع بیشتر بیمعناست. سقوط اجتناب ناپذیر است. ارتش تقاضای فوری دارد تا تسلیم شود و بدینوسیله جان سربازان بازمانده را از مرگ برهاند.”

پاسخ هیتلر موجود است:

“تسلیم ممنون است. سربازان ارتش ششم، مواضع خود را تا آخرین نفر و آخرین فشنگ حفظ خواهند کرد و با مقاومت قهرمانانه خویش، به تاسیس یک جبهه دفاعی و رهایی جهان غرب، کمکی فراموش نشدنی خواهند نمود.”

در حالی که نبرد خونین به آخرین روزهای خودش نزدیک میشد و حلقه محاصره روز به روز تنگ تر می گشت، روز ۲۸ ام ژانویه، هرمان گورینگ برای سربازان ارتش ششم یک پیام رادیویی فرستاد:

“پیکاری که ارتش ششم بدان دوام می دهد، در سینه تاریخ ثبت خواهد شد و نسلهای آینده، از دلیری بی نظیری که سربازان ما در نبرد “لنجمارک” و سرسختی و مقاومتی که در جنگ “آلکازار” و شهامتی که در پیکار “نارویک” و ایثار نفسی که در نبرد استالینگراد از خود نشان داده اند، با غرور و مباهات سخن خواهند گفت.”

در شامگاه واپسین روز پیکار، یعنی روز ۳۰ ام ژانویه سال ۱۹۴۳ که مصادف با دهمین سال قدرت یافتن نازی ها بود ، گورینگ مجددا پیامی رادیویی به متن زیر نطق کرد:

"تا هزار سال دیگر، آلمانیها از این نبرد (نبرد استالینگراد) با احترام فراوان و هراسی آمیخته به احترام سخن خواهند گفت و بیاد خواهند آورد که به رغم همه چیز، پیروزی نهایی آلمان در آنجا پی ریزی شد... در سالیانی که خواهد آمد، ارواح دلیران ما، درباره پیکار قهرمانانه کرانه ولگا چنین خواهند گفت: هنگامی که به آلمان می روید، بگویید که ما را دیده اید که در استالینگراد غنوده ایم، زیرا شرف و رهبران ما، فرمان دادند که بخاطر عظمت و شکوه بیشتر آلمان جان سپاریم"

و در نهایت آخرین پیام از پاولوس به آلمان ، شامگاه آخرین روز ژانویه ۱۹۴۳ به پیشوا فرستاده شد:

"سربازان ارتش ششم، در حالیکه به سوگند خود و از اهمیت عظیم ماموریت خویش آگاه اند، سنگر خود را بخاطر پیشوا و وطن، تا آخرین نفر و آخرین فشنگ حفظ کردند."

این پیام در حالیست که پاولوس به دروغ به هیتلر گفت که سربازان تا آخرین نفر جنگیدند. در حالی که پاولوس ۹۲ هزار سرباز آلمانی را تسلیم نیروهای شوروی کرد.

ساعت ۷ و ۴۵ دقیقه بعداز ظهر ، متصدی دستگاه بی سیم ستاد ارتش ششم نیز، آخرین پیام خود را مخابره کرد:

"روسها پشت در پناهگاه زیرزمینی ما هستند. ما مشغول خراب کردن دستگاه بی سیم هستیم."

و این آخرین پیام رد و بدل شده بین ارتش ششم آلمان و فرماندهی رایش سوم بود.

منبع: سایت پارسینه

آدرس مطلب :

<https://www.cafetariikh.com/news/۳۰۰۰۲/تاریخ-نبرد-ترین-خونین/>